ദേവീഭാഗവതപുരാണമ്/സ്കന്ധഃ 03/അധ്യായഃ 13

< ദേവീഭാഗവതപുരാണമ് | സ്കന്ധഃ 03

വിഷ്ണുനാനുഷ്ഠാനവർണനമ്

രാജോവാച

ഹരിണാ തു കഥം യജ്ഞഃ കൃതഃ പൂർവം പിതാമഹ .

ജഗത്കാരണരൂപേണ വിഷ്ണുനാ പ്രഭവിഷ്ണുനാ .. 1 ..

കേ സഹായാസ്തു തത്രാസൻബ്രാഹ്മണാഃ കേ മഹാമതേ .

ഋത്വിജോ വേദതത്ത്വജ്ഞാസ്തന്മേ ബ്രൂഹി പരന്തപ .. 2 ..

പശ്ചാത്കരോമ്യഹം യജ്ഞം വിധിദൃഷ്ടേന കർമണാ .

ശ്രുത്വാ വിഷ്ണുകൃതം യാഗമമ്ബികായാഃ സമാഹിതഃ .. 3 ..

വ്യാസ ഉവാച

രാജഞ്ഛൃണു മഹാഭാഗ വിസ്തരം പരമാദ്ഭുതമ് .

യഥാ ഭഗവതാ യജ്ഞഃ കൃതശ്ച വിധിപൂർവകഃ .. 4 ..

വിസർജിതാ യദാ ദേവ്യാ ദത്ത്വാ ശക്തീശ്ച താസ്ത്രയഃ .

കാജേശാഃ പുരുഷാ ജാതാ വിമാനവരമാസ്ഥിതാഃ .. 5 ..

പ്രാപ്താ മഹാർണവം ഘോരം ത്രയസ്തേ വിബുധോത്തമാഃ .

ചക്രുഃ സ്ഥാനാനി വാസാർഥം സമുത്പാദ്യ ധരാം സ്ഥിതാഃ .. 6 ..

ആധാരശക്തിരചലാ മുക്താ ദേവ്യാ സ്വയം തതഃ .

തദാധാരാ സ്ഥിതാ ജാതാ ധരാ മേദഃസമന്വിതാ .. 7 ..

മധുകൈടഭയോർമേദഃ സംയോഗാന്മേദിനീ സ്മൃതാ .

ധാരണാച്ച ധരാ പ്രോക്താ പൃഥ്വീ വിസ്താരയോഗതഃ .. 8 ..

മഹീ ചാപി മഹീയസ്ത്വാദ്ധൃതാ സാ ശേഷമസ്തകേ .

ഗിരയശ്ച കൃതാഃ സർവേ ധാരണാർഥ പ്രവിസ്തരാഃ .. 9 ..
ലോഹകീലം യഥാ കാഷ്ഠേ തഥാ തേ ഗിരയഃ കൃതാഃ .
മഹീധരോ മഹാരാജ പ്രോച്യതേ വിബുധൈർജനൈഃ .. 10 ..
ജാതരൂപമയോ മേരുർബഹുയോജനവിസ്തരഃ .
കൃതോ മണിമയൈഃ ശൃങ്ഗൈഃ ശോഭിതഃ പരമാദ്ഭുതഃ .. 11 ..
മരീചിർനാരദോऽത്രിശ്ച പുലസ്ത്യഃ പുലഹഃ ക്രതുഃ .
ദക്ഷോ വസിഷ്ഠ ഇത്യേതേ ബ്രഹ്മണഃ പ്രഥിതാഃ സുതാഃ .. 12 ..
മരീചേഃ കശ്യപോ ജാതോ ദക്ഷകന്യാസ്ത്രയോദശ .
താഭ്യോ ദേവാശ്ച ദൈത്യാശ്ച സമുത്പന്നാ ഹ്യനേകശഃ .. 13 ..
തതസ്തു കാശ്യപീ സൃഷ്ടിഃ പ്രവൃത്താ ചാതിവിസ്തരാ .
മനുഷ്യപശുസർപാദിജാതിഭേദൈരനേകധാ .. 14 ..
ബ്രഹ്മണശ്ചാർധദേഹാത്തു മനുഃ സ്വായമ്ഭുവോऽഭവത് .
ശതരൂപാ തഥാ നാരീ സഞ്ജാതാ വാമഭാഗതഃ .. 15 ..
പ്രിയവ്രതോത്താനപാദൗ സുതൗ തസ്യാ ബഭൂവതുഃ .
തിസ്ത്രഃ കന്യാ വരാരോഹാ ഹ്യഭവന്നതിസുന്ദരീഃ .. 16 ..
ഏവം സൃഷ്ടിം സമുത്പാദ്യ ഭഗവാൻകമലോദ്ഭവഃ .
ചകാര ബ്രഹ്മലോകഞ്ച മേരുശൃങ്ഗേ മനോഹരമ് .. 17 ..
വൈകുണ്ഠം ഭഗവാന്വിഷ്ണൂ രമാരമണമുത്തമമ് .
ക്രീഡാസ്ഥാനം സുരമ്യഞ്ച സർവലോകോപരിസ്ഥിതമ് .. 18 ..
ശിവോऽപി പരമം സ്ഥാനം കൈലാസാഖ്യം ചകാര ഹ .
സമാസാദ്യ ഭൂതഗണം വിജഹാര യഥാരുചി .. 19 ..
സ്വർഗസ്ത്രിവിഷ്ടപോ മേരുശിഖരോപരി കല്പിതഃ .
തച്ച സ്ഥാനം സുരേന്ദ്രസ്യ നാനാരത്നവിരാജിതമ് .. 20 ..
സമുദ്രമഥനാത്പ്രാപ്തഃ പാരിജാതസ്തരുത്തമഃ .
ചതുർദന്തസ്തഥാ നാഗഃ കാമധേനുശ്ച കാമദാ .. 21 ..
ഉച്ചൈഃശ്രവാസ്തഥാശ്വോ വൈ രമ്ഭാദ്യപ്സരസസ്തഥാ .

ഇന്ദ്രേണോപാത്തമഖിലം ജാതം വൈ സ്വർഗഭൂഷണമ് .. 22 ..

ധന്വന്തരിശ്ചന്ദ്രമാശ്ച സാഗരാച്ച സമുദ്ബഭൗ .

സ്വർഗസ്ഥിതൗ വിരാജേതേ ദേവൗ ബഹുഗണൈർവൃതൗ .. 23 ..

ഏവം സൃഷ്ടിഃ സമുത്പന്നാ ത്രിവിധാ നൃപസത്തമ .

ദേവതിര്യങ്മനുഷ്യാദിഭേദൈർവിവിധകല്പിതാ .. 24 ..

അണ്ഡജാഃ സ്വേദജാശ്ചൈവ ചോദ്ഭിജ്ജാശ്ച ജരായുജാഃ .

ചതുർഭേദൈഃ സമുത്പന്നാ ജീവാഃ കർമയുതാഃ കില .. 25 ..

ഏവം സൃഷ്ടിം സമാസാദ്യ ബ്രഹ്മവിഷ്ണുമഹേശ്വരാഃ .

വിഹാരം സ്വേഷു സ്ഥാനേഷു ചക്രുഃ സർവേ യഥേപ്സിതമ് .. 26 ..

ഏവം പ്രവർതിതേ സർഗേ ഭഗവാൻപ്രഭുരച്യുതഃ .

മഹാലക്ഷ്മ്യാ സമം തത്ര ചിക്രീഡ ഭുവനേ സ്വകേ .. 27 ..

ഏകസ്മിൻസമയേ വിഷ്ണുർവൈകുണ്ഠേ സംസ്ഥിതഃ പുരാ .

സുധാസിന്ധുസ്ഥിതം ദ്വീപം സസ്മാര മണിമണ്ഡിതമ് .. 28 ..

യത്ര ദൃഷ്ട്വാ മഹാമായാം മന്ത്രശ്ചാസാദിതഃ ശുഭഃ .

സ്മൃത്വാ താം പരമാം ശക്തിം സ്ത്രീഭാവം ഗമിതോ യഥാ .. 29 ..

യജ്ഞം കർതും മനശ്ചക്രേ അമ്ബികായാ രമാപതിഃ .

ഉത്തീര്യ ഭുവനാത്തസ്മാത്സമാഹൂയ മഹേശ്വരമ് .. 30 ..

ബ്രഹ്മാണം വരുണം ശക്രം കുബേരം പാവകം യമമ് .

വസിഷ്ഠം കശ്യപം ദക്ഷം വാമദേവം ബൃഹസ്പതിമ് .. 31 ..

സമ്ഭാരം കല്പയാമാസ യജ്ഞാർഥം ചാതിവിസ്തരമ് .

മഹാവിഭവസംയുക്തം സാത്ത്വികഞ്ച മനോഹരമ് .. 32 ..

മണ്ഡപം വിതതം തത്ര കാരയാമാസ ശില്പിഭിഃ .

ഋത്വിജോ വരയാമാസ സപ്തവിംശതിസുവ്രതാൻ .. 33 ..

ചിതിഞ്ച കാരയാമാസ വേദീശ്ചൈവ സുവിസ്തരാഃ .

പ്രജേപുർബ്രാഹ്മണാ മന്ത്രാന്ദേവ്യാ ബീജസമന്വിതാൻ .. 34 ..

ജുഹുവുസ്തേ ഹവിഃ കാമം വിധിവത്പരികല്പിതേ .

കൃതേ തു വിതതേ ഹോമേ വാഗുവാചാശരീരിണീ .. 35 ..

വിഷ്ണും തദാ സമാഭാഷ്യ സുസ്വരാ മധുരാക്ഷരാ .

വിഷ്ണോ ത്വം ഭവ ദേവാനാം ഹരേ ശ്രേഷ്ഠതമഃ സദാ .. 36 ..

മാന്യശ്ച പൂജനീയശ്ച സമർഥശ്ച സുരേഷ്വപി .

സർവേ ത്വാമർചയിഷ്യന്തി ബ്രഹ്മാദ്യാശ്ച സവാസവാഃ .. 37 ..

പ്രഭവിഷ്യന്തി ഭോ ഭക്ത്യാ മാനവാ ഭുവി സർവതഃ .

വരദസ്ത്വം ച സർവേഷാം ഭവിതാ മാനവേഷു വൈ .. 38 ..

കാമദഃ സർവദേവാനാം പരമഃ പരമേശ്വരഃ .

സർവയജ്ഞേഷു മുഖ്യസ്ത്വം പൂജ്യഃ സർവൈശ്ച യാജ്ഞികൈഃ .. 39 ..

ത്വാം ജനാഃ പൂജയിഷ്യന്തി വരദസ്ത്വം ഭവിഷ്യസി .

ശ്രയിഷ്യന്തി ച ദേവാസ്ത്വാം ദാനവൈരതിപീഡിതാഃ .. 40 ..

ശരണസ്ത്വഞ്ച സർവേഷാം ഭവിതാ പുരുഷോത്തമ .

പുരാണേഷു ച സർവേഷു വേദേഷു വിതതേഷു ച .. 41 ..

ത്വം വൈ പൂജ്യതമഃ കാമം കീർതിസ്തവ ഭവിഷ്യതി .

യദാ യദാ ഹി ധർമസ്യ ഗ്ലാനിർഭവതി ഭൂതലേ .. 42 ..

തദാംശേനാവതീര്യാശു കർതവ്യം ധർമരക്ഷണമ് .

അവതാരാഃ സുവിഖ്യാതാഃ പൃഥിവ്യാം തവ ഭാഗശഃ .. 43 ..

ഭവിഷ്യന്തി ധരായാം വൈ മാനനീയാ മഹാത്മനാമ് .

അവതാരേഷു സർവേഷു നാനായോനിഷു മാധവ .. 44 ..

വിഖ്യാതഃ സർവലോകേഷു ഭവിതാ മധുസൂദന .

അവതാരേഷു സർവേഷു ശക്തിസ്തേ സഹചാരിണീ .. 45 ..

ഭവിഷ്യതി മമാംശേന സർവകാര്യപ്രസാധിനീ .

വാരാഹീ നാരസിംഹീ ച നാനാഭേദൈരനേകധാ .. 46 ..

നാനായുധാഃ ശുഭാകാരാഃ സർവാഭരണമണ്ഡിതാഃ .

താഭിര്യുക്തഃ സദാ വിഷ്ണോ സുരകാര്യാണി മാധവ .. 47 ..

സാധയിഷ്യസി തത്സർവം മദ്ദത്തവരദാനതഃ .

താസ്ത്വയാ നാവമന്തവ്യാഃ സർവദാ ഗർവലേശതഃ .. 48 ..

പൂജനീയാഃ പ്രയത്നേന മാനനീയാശ്ച സർവഥാ .

നൂനം താ ഭാരതേ ഖണ്ഡേ ശക്തയഃ സർവകാമദാഃ .. 49 ..

ഭവിഷ്യന്തി മനുഷ്യാണാം പൂജിതാഃ പ്രതിമാസു ച .

താസാം തവ ച ദേവേശ കീർതിഃ സ്യാന്ദഖിലേഷ്വപി .. 50 ..

ദ്വീപേഷു സപ്തസ്വപി ച വിഖ്യാതാ ഭുവി മണ്ഡലേ .

താശ്ച ത്വാം വൈ മഹാഭാഗ മാനവാ ഭുവി മണ്ഡലേ .. 51 ..

അർചയിഷ്യന്തി വാഞ്ഛാർഥം സകാമാഃ സതതം ഹരേ .

അർചാസു ചോപഹാരൈശ്ച നാനാഭാവസമന്വിതാഃ .. 52 ..

പൂജയിഷ്യന്തി വേദോക്തൈർമന്ത്രൈർനാമജപൈസ്തഥാ .

മഹിമാ തവ ഭൂർലോകേ സ്വർഗേ ച മധുസൂദന .. 53 ..

പൂജനാദ്ദേവദേവേശ വൃദ്ധിമേഷ്യതി മാനവൈഃ .

വ്യാസ ഉവാച

ഇതി ദത്ത്വാ വരാന്വാണീ വിരരാമ ഖസമ്ഭവാ .. 54 ..

ഭഗവാനപി പ്രീതാത്മാ ഹ്യഭവച്ഛ്രവണാദിവ .

സമാപ്യ വിധിവദ്യജ്ഞം ഭഗവാൻഹരിരീശ്വരഃ .. 55 ..

വിസർജയിത്വാ താന്ദേവാൻബ്രഹ്മപുത്രാന്മുനീനഥ .

ജഗാമാനുചരൈഃ സാർധം വൈകുണ്ഠം ഗരുഡധ്വജഃ .. 56 ..

സ്വാനി സ്വാനി ച ധിഷ്ണ്യാനി പുനഃ സർവേ സുരാസ്തതഃ .

മുനയോ വിസ്മിതാ വാർതാം കുർവന്തസ്തേ പരസ്പരമ് .57 ..

യയുഃ പ്രമുദിതാഃ കാമം സ്വാശ്രമാൻപാവനാനഥ .. 58 ..

ശ്രുത്വാ വാണീം പരമവിശദാം വ്യോമജാം ശ്രോത്രരമ്യാം

സർവേഷാം വൈ പ്രകൃതിവിഷയേ ഭക്തിഭാവശ്ച ജാതഃ .

ചക്രുഃ സർവേ ദ്വിജമുനിഗണാഃ പൂജനം ഭക്തിയുക്താ-

സ്തസ്യാഃ കാമം നിഖിലഫലദം ചാഗമോക്തം മുനീന്ദ്രാഃ .. 59 ..

ഇതി ശ്രീദേവീഭാഗവതേ മഹാപുരാണേഽഷ്ടാദശസാഹസ്ര്യാം സംഹിതായാം തൃതീയസ്കന്ധേ അമ്ബികാമഖസ്യ വിഷ്ണുനാനുഷ്ഠാനവർണനം ത്രയോദശോഽധ്യായഃ .. 13 ..

"https://sa.wikisource.org/w/index.php?title=ദേവീഭാഗവതപുരാണമ്/സ്കന്ധഃ_03/അധ്യായഃ_13&oldid=400365"
ഇത്യസ്മാദ് പ്രതിപ്രാപ്തമ്

-